

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΛΑΤΙΝΙΚΑ - Ο.Π. ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (14/06/2017)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. ΜΑΘΗΜΑ 14 ΣΕΛ. 35 'Νόμισε πως ερχόταν προς το μέρος του ένας άνθρωπος με πελώριο ανάστημα και βρώμικη όψη, όμοιος με είδωλο νεκρού. Μόλις τον είδε ο Κάσσιος, τον κατέλαβε φόβος και θέλησε να πληροφορηθεί τ' όνομά του. Εκείνος απάντησε πως ήταν ο Πλούτωνας (: ο Χάροντας)."

ΜΑΘΗΜΑ 31. σελ. 123 " Στο Λατινικό πόλεμο ο ύπατος Τίτος Μάνλιος, που καταγόταν από αριστοκρατική γενιά, είχε την αρχηγία του στρατού των Ρωμαίων. Όταν αυτός κάποτε έφευγε από το στρατόπεδο, διέταξε να απέχουν όλοι από τη μάχη. Αλλά λίγο αργότερα ο γιος του πέρασε έφιππος μπροστά από το στρατόπεδο των εχθρών και προκλήθηκε σε μάχη από των αρχηγό των εχθρών με τα εξής λόγια"

ΜΑΘΗΜΑ 43 σελ. 184 " Δε σου πέρασε η οργή, όταν περνούσες τα σύνορα της πατρίδας (σου); Αν και είχες έλθει με εχθρική κι απειλητική διάθεση, γιατί, όταν είδες τη Ρώμη, δε σου πέρασε από το μυαλό: «μέσα σε εκείνα τα τείχη βρίσκονται το σπίτι και οι εφέστιοι θεοί μου, η μητέρα, η σύζυγος και τα παιδιά (μου)»; Αν λοιπόν εγώ δε (σε) είχα γεννήσει, η Ρώμη δε θα βρισκόταν πολιορκημένη· αν δεν είχα γιο, θα πέθαινα ελεύθερη σε ελεύθερη πατρίδα. Εγώ τίποτα πια δεν μπορώ να πάθω ούτε θα είμαι για πολύ ακόμα πάρα πολύ δυστυχημένη: αυτούς όμως, αν συνεχίσεις, τους περιμένει ή πρόωρος θάνατος ή μακρόχρονη δουλεία. "

B1. ingenter
facies
simillimo
quae
exercitus
proeliis
minaciōra
illud
penatium
nulli rei
diutius
miser
hac
morte
servitutis

B2. α. existimem
veniēdo
aspice
conciπient
praeesse
abisset
abstenturam
habebuntur

passuram esse
possitis

B2. β. Ενεστ: ingrediamur
Παράτ: ingrederemur
Μελλ: ingressuri simus
Παρκ: ingressi simus
Υπερσ: ingressi essemus

Γ1. α. magnitudinis: γενική της ιδιότητας στο hominem
consul: παράθεση στο T.Manlius
aliquando: Επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο abiret
animo: αφαιρετική του τρόπου στο perveneras
miserrima: Κατηγορούμενο στο Υποκείμενο (ego) του ρήματος

Γ1. β. Respondit ille se esse Orcum:

se: Υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου esse, ταυτοπροσωπία (το υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου βρίσκεται σε αιτιατική και δεν παραλείπεται ακόμη και σε ταυτοπροσωπία. Πρόκειται για λατινισμό).

Ego nihil iam pati possum:

Ego: Υποκείμενο του τελικού απαρεμφάτου pati, ταυτοπροσωπία

Γ1. γ. Dux hostium his verbis filium proelio lacessivit

Γ1. δ. Qui natus erat
dum ingrederis

Γ2. α. Υπόθεση: si pergis (Οριστ. Ενεστ)

Απόδοση: manet (Οριστ. Ενεστ)

Είδος: ανοιχτή υπόθεση στο παρόν

Αντίθετο του πραγματικού στο παρελθόν: Si perrexisses – mansisset

Δυνατή ή πιθανή υπόθεση στο παρόν και το μέλλον: Si pergas - maneat

Γ2. β. nisi filium haberem: υποθετική πρόταση

filium non habens: υποθετική μτχ σε ονομαστική ενικού διότι είναι συνημμένη στο Υποκείμενο του ρήματος (ego)

Γ2. γ. Quem simul aspexit Cassius: δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο περιεχόμενο των κύριων προτάσεων. Εισάγεται με τον χρονικό σύνδεσμο simul και εκφέρεται με Οριστική διότι δηλώνει μόνο χρόνο, οριστική παρακειμένου γιατί δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν σε σχέση με τις προσδιοριζόμενες προτάσεις.

cum aliquando castris abiret: δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στην κύρια. Εισάγεται με τον ιστορικό ή

διηγηματικό σύνδεσμο cum και εκφέρεται με υποτακτική διότι εκφράζει τη βαθύτερη σχέση μεταξύ κύριας και δευτερεύουσας πρότασης δημιουργώντας μια σχέση αίτιου – αιτιατού ανάμεσά τους, ενώ είναι φανερός ο ρόλος του υποκειμενικού στοιχείου της υποτακτικής. Εκφέρεται με υποτακτική παρατατικού (abiret) γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (edixit), για να δηλώσει το σύγχρονο στο παρελθόν.

